

۱۵۴۴۳۹۰

مباحث اولیه

تبدیل سنی

دکتر محمدحسن گلی شیردار
مدرس مقطع خارج حوزه علمیه قم
عضو هیات علمی دانشگاه عدالت

دانشگاه عدالت

سرشناسه: گلی شیردار، محمدحسن، ۱۳۴۳-

عنوان و نام پدیدآور: تبدیل سند، محمدحسن گلی شیردار.
مشخصات نشر: تهران، انتشارات دانشگاه عدالت؛ ۱۳۹۶.

مشخصات ظاهری: ۱۰۴ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۴۲۰-۰۹-۵

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

موضوع: بالای عنوان مباحث رجالیه.

یادداشت: کتابنامه: ص. ۱۰۳-۱۰۴

عنوان دیگر: مباحث رجالیه.

موضوع: حدیث - علم الرجال

موضوع: Hadith -- Im al-Rijal *

موضوع: احادیث شیعه

موضوع: Hadith (Shiites) -- Texts

رده: ی کنگره: ۱۳۹۶ ت ۲ ۸ گ/ ۱۱۵ BP

رد: ندی دیویی: ۲۹۷/۲۶۷

شماره: شابک: ۴۹۱۲۵۳۹ ملی: ۴۹۱۲۵۳۹

فایل سند

پدیدآورنده: دکتر محمدحسن گلی شیردار

نویس: چاپ: او

ناشر: انتشارات دانشگاه عدالت

شمارگان: وزیری ۵۰۰ نسخه

قیمت: ۲۰۰۰۰ تومان

دفتر مرکزی انتشارات دانشگاه عدالت

خیابان ولیعصر - بالاتر از میدان ولیعصر - کوچه شهید دانش کیان - پلاک ۲۶

تلفن: ۰۲۱-۸۸۴۹۷۸۳۲

www.edalat.ac.ir

فهرست مطالب

۵	دبیاجه
۷	کلیات
۷	۱- منابع روایتی شیعه و شناخت آنها
۷	۲- شناخت سلائیق در تدوین کتب اربعه
۸	۳- غرض از تدوین
۹	۴- تعریف اجمالی تبدیل سند
۹	۵- تاریخچه اجمالی نظریه تعویض سند
۱۱	شکل اول از اشکال تبدیل سند «بهره گیری از «فهرست الشیعه» شیخ طوسی برای علاج ضعف سند روایت».... ۱۱
۱۳	مقدمه اول: رجعت فهرست اشیه برای احراز سند
۱۶	مقدم دوم: مراد از خبرنا بجمع کتب و روایات در کلام شیخ طوسی
۱۷	الف. «طرق» فهرست سر به نسبت است نه محتوا
۱۸	وجه اول و نقد آن
۲۰	وجه دوم و نقد آن
۲۱	وجه سوم و نقد آن
۲۲	وجه چهارم و نقد آن
۲۳	ب. طرق در فهرست طرق به نسبت است نه محتوا
۲۳	وجه اول و بررسی آن
۲۴	وجه دوم و بررسی آن
۲۴	وجه سوم و بررسی آن
۲۴	وجه چهارم و بررسی آن
۲۶	وجه پنجم و بررسی آن
۲۷	وجه ششم و بررسی آن
۲۸	تنبيه اول: «انحاء تحمل حدیث»
۳۰	تنبيه دوم: «اجازه شیوخ حقیقی است یا تشریف و تبرکی»
۳۳	تنبيه سوم: «اخبارنا بجمع کتب» در کدامیک از انحاء تحمل حدیث ظهور دارد؟
۳۳	تنبيه چهارم: «ذکر طرق آیا مجموعی است یا استغراقی؟»
۳۵	«محتملات در کلام شیخ طوسی: اخبارنا بجمع کتب»
۳۵	احتمال اول: کتب و روایات واقعی شخص
۳۶	احتمال دوم: کتب و روایات منسوبه به شخص
۳۷	احتمال سوم: کتب و روایات مرویه شیخ از شخص
۳۷	احتمال چهارم: کتب و روایات واصله به شیخ از شخص
۳۸	احتمال پنجم: کتب و روایات معتقد شیخ وجدناً یا تعبداً
۳۸	تعیین یکی از محتملات در استظهار از عبارت شیخ طوسی
۳۹	فرمایش جناب حائری و شهید صدر
۴۰	بررسی نقاط سه گانه فرمایش جناب حائری
۴۶	مقدمه سوم: «بررسی محتملات در روایات»

۴۶	روایات شفیه
۳۶	روایت غیر شفیه
۴۶	۱. احتمال اول و نقد آن
۵۰	۲. احتمال دوم و نقد آن
۵۱	۳. احتمال سوم و نقد آن
۵۲	۴. احتمال چهارم و نقد آن
۵۲	مختار در تبدیل سند شکل اول
۵۴	اشکال اول و دفع آن بر شکل اول
۵۶	اشکال دوم و دفع آن بر شکل اول
۵۸	اشکال سوم و دفع آن بر شکل اول
۵۹	شکل دوم از تبدیل سند «تصحیح روایات شیخ به سند صحیح نجاشی»
۵۹	تقریب اول از شکل دوم
۶۰	تقریب دوم از شکل دوم
۶۳	تقریب سوم از شکل دوم
۷۳	شکل سوم از تبدیل سند «تصحیح روایات تهذیبین و کتب شیخ به کمک مشیخه فقیه»
۷۷	شکل چهارم از تبدیل سند «تصحیح روایات صدوق رحمه الله در غیر فقیه به کمک مشیخه فقیه»
۸۰	مختار در شکل چهارم (اول منار)
۸۱	تنبيهات چهارگانه در ذیل شکل چهارم
۸۱	تنبيه اول: استفاده از مشیخه فقیه بدو ذکر روایت فقیه و کفایت ذکر در توحید و خصال
۸۲	تنبيه دوم: بهره‌گیری از فهرست با اصول و به شیوه بهره‌گیری از فهرست
۸۳	تنبيه سوم: نقش وصول روایات و کتب در بهره‌گیری از فهرست
۸۴	تنبيه چهارم (ذکر دو نکته)
۸۹	شکل پنجم از تبدیل سند «طریق محقق اردبیلی»
۹۳	شکل ششم از تبدیل سند «ترکیب اسانید»
۹۵	مستطرفات سرائر با استفاده از «فهرست»
۹۵	شکل هفتم: تصحیح روایات «مستطرفات سرائر با استفاده از «فهرست»
۱۰۱	فهرست منابع و مصادر تحقیق

دیباچه

الحمد لله رب العالمین و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین سیما بقیه الله الاعظم «روحی له الفداء» و لعنه الله علی اعدائهم و معاندیهم الی یوم القیامه.

از دیرزمان در میان پژوهشگران، تحقیق دارای موقعیت ویژه و ممتازی بوده است؛ زیرا عنصر تحقیق نه تنها در شکوفائی دانستنی‌ها و شکل‌دهی آن نقش مهمی ایفاء می‌کند؛ بلکه در بهره‌گیری از منابع و مصادر، استطاعت و توانائی بالقوه را فعلیت داده در مقام تنویر اندیشه و فکر از عناصر اصلی محسوب می‌شود؛ به همین خاطر اندیشمندان با انس گرفتن به دریای عمیق تحقیق و شنا کردن در آن طریقت و سرگی معلومات خود را مصونیت داده و ذره‌ای ذی قیمتی از لابلای لایه‌های ریخته استخراج نمی‌کنند؛ بنابراین حیات علمی انسان مرهون تهیه زمینه در صندوق و گنجینه دانستنی‌های اوست.

ولکن روشن است تحف و مراد عرصه‌های گوناگون و متنوع داشته باشد که دانش‌پژوه با درایت و تدبیر و تحکیم ذوقیات و سلیقه‌ها و ظرفیت‌های خود آن را تعیین کرده و با ابزار لازم و مناسب مهیای غوص در آن می‌شود.

یکی از آن عرصه‌ها عبارت است از دین، آن هم زاویه احکام فرعی که با نگاه به منابع مناسب و معد برای آن باید به آن پرداخته شود که پژوهش در این نگاه، در فرهنگ اصیل قرآن و در ادبیات دین به تفقه نامیده شده است؛ لذا لازم است با بهره‌گیری از مصادر و چشمه‌های زلال و گوارای این عرصه که غبار و ظلمت خطا و اشتباه در او راه ندارد که عبارت از کتاب خدا و سنت، در حیات و تحکیم آن در نفوس مردم کوشش نمود و به ناچار محقق به دنبال به این هدف باید در مقام استفاده از منابع اصیل دین، خصائص آن را بدانند به همین خاطر گفته می‌شود که در استخراج احکام شریعت از کتاب و سنت و روایات اهل بیت علیهم السلام بر فقیه و محقق لازم است که دو مقوله را مدنظر داشته و تأمین کند، مقوله صدور و مقوله دلالت، گرچه مقوله نخست در کتاب به علت قطعی‌الصدور بودن آن مورد احتیاج نیست؛ ولی بالاخره در مجموع باید ملاحظه گردد؛ زیرا ارزش تحقیق در این عرصه ارتباط ناگسستگی با احراز اینکه این گفتار از چشمه عصمت و تراوش کرده‌است، لذا دانشمند دینی باید با حجت و دلیل، صدور را احراز کند و به ناچار در این مرحله ابزار فراوانی مورد نیاز است که در حقیقت مقاله مزبور حاوی تحقیق و بررسی در اطراف یکی از آنهاست که در پاره‌ای از موارد می‌تواند مورد استفاده قرار گیرد که در لسان محققین به تبدیل سند اشتهار دارد.